

Motion till riksdagen

1989/90:Jo737

av Rosa-Lill Wählstedt m.fl. (s)

Ägaransvaret för Svensk avfallskonvertering AB
(SAKAB)

I prop. 1989/90:100 bilaga 16 avsnitt 6.3 föreslås att regeringen får bemyndigande att sälja aktier i SAKAB, och att 13 § i lagen om kemiska produkter upphävs.

Staten äger i dag 96 % av aktierna och i prop. 1989/90 sägs att staten bör tillse vidare behålla aktiemajoriteten, och vidare sägs att staten självfallet bör behålla kontrollen av att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt, men att en sådan kontroll och inflytande effektivt skulle kunna utövas på annat sätt än genom ägarskap.

Vi menar att det är viktigt att staten behåller ägarmajoriteten.

Under senare tid har också såväl massmedia som SAKAB:s företagsledning – bland annat vid information till kommunstyrelsen i Kumla den 30 augusti 1989 – framhållit att det för närvarande övervägs huruvida staten skall vara majoritetsägare av SAKAB.

Erfarenheterna från tidigare hantering av miljöfarligt avfall i Kumla, före SAKAB:s etablering, som skedde genom det privat ägda företaget Terra Bona är inte positiva. Företagets resurser, såväl ekonomiska som kompetensmässiga, resulterade i en i långa stycken bristfällig hantering. Följden blev ett växande "berg" av miljöfarligt avfall vid företagets anläggning i Norrtorp i Kumla kommun.

SAKAB:s övertagande av anläggningen år 1976 utgjorde en värdefull garanti för det saneringsarbete som påbörjades efter den tidigare verksamheten.

Samhällets ansvar för en verksamhet, som den vid SAKAB, innebär ett ansvar för en långtgående kontrollerad process vid omhändertagande av miljöfarligt avfall. Detta måste omfatta allt, ifrån lagstiftning, forskning, utveckling inom området till omhändertagande, frihet från kortsiktigt ekonomiskt tänkande fram till en omsorgsfull och säker slutförvaring av komplicerat avfall.

Detta är också en fråga om medborgerlig tilltro till ett gemensamt samhälleligt ansvar för denna typ av verksamhet.

Redan idag har SAKAB svårt att hitta lokaliseringsplatser i landet för mellanlagringsplatser av miljöfarligt avfall. Samma sak gäller för uppförande av ytterligare en förbränningsenhet vid Norrtorp i Kumla.

Skulle SAKAB få en annan ägardominans än statens, det vill säga mer än

51 % av aktiestocken, riskerar man att ansvaret för och tilltron till SAKAB kommer att minska avsevärt.

Mot. 1989/90
Jo737

Ingen ting hindrar dock, och det kan vara ett värdefullt tillskott precis vad som sägs i prop. 1989:90/100, att andra exempelvis industri och kommuner erbjuds delägarskap. Detta kan ske inom 49 % av aktiestocken.

Samhället, genom staten, kommer sannolikt att mot enskild kommuns beslut, tvingas till beslut om lokalisering av lagringsstationer, förbränningsanläggningar och deponiplatser i landets kommuner. Detta förutsätter att den kommunala vetorätten enligt plan- och bygglagen upphävs. Därför är det betydelsefullt att staten är huvudansvarig för den verksamhet som skall bedrivas i dessa anläggningar. Staten bör därför också äga minst 51 % av aktierna i SAKAB.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till kanna vad i motionen anförts om det framtida ägarförhållandet i SAKAB.

Stockholm den 23 januari 1990

Rosa-Lill Wählstedt (s)

Sture Ericson (s)

Helge Hagberg (s)

Maud Björnemalm (s)

Ulla Berg (s)

